

פנחס

תקווה או ייאוש?

מה שווה יותר:

נוצץ או עתיק?

מאת הרב אליהו צוברי שליט"א

בס"ד

כולל שערי הוד והדר יבנה שיעורים שמתקיימים בימי שישי

פרשת פנחס תשפ"ד

לע"נ נריה בן ראובן וענת שאער הי"ד - לע"נ אריאל בן רחל הי"ד

ולע"נ כל חללי צה"ל ומוקדש לישועת עם ישראל, ולשמירה של כל חיילי צה"ל העומדים על משמר ארצנו ולרפואת כל הפצועים ולשחרור המייד של השבויים והנעדרים. ולאחינו כל בית ישראל הנתונים ב-צרה ובשביה... המקום ירחם עליהם ויציאם מ-צרה לרווחה, מאפילה ל-אורה השתא בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן.

יש לדקדק, שנראה ש-כל טענתם, שמפני שהוא בן יתרו אסור לו להרוג. וכי לשאר בני ישראל המיוחסין מותר להרוג?

ויש לתרץ, דהנה מבואר במדרש (במדב"ר כ כג) שבאותה שעה שראה משה שעבדו ל-פעור, העמיד דיינים שיוכלו לדון את העובדים. ולכך, כשראו בני ישראל שפנחס הרג את זמרי, היו

פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְגו' (כה יא)

מצינו בגמרא (סנהדרין פ"ב הובא ברש"י בפרשתנו): לפי שהשבטים היו מבזין אותו - 'הראיתם בן פוטי זה, שפיטם אבי אימו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא מישראל', לפיכך בא הכתוב וייחסו אחר אהרן.

סבורים שגם הוא נתמנה לדיין, בכדי לדון דיני נפשות. ועל כך נתרעמו בני ישראל, דמבואר במשנה (סנהדרין לו' וברש"י שם ד"ה 'מכל מום') ש- מי שיש לו פגם משפחה, אינו יכול לדון דיני נפשות. וא"כ, פנחס שאינו מיוחס, איך הרג את זמרי? הלא אינו כשר לדון.

אכן באמת טעו, משום שמעשהו של פנחס היה הלכה של קנאות ולא דבר ש-תלוי בדיינים. ואדרבה, מבואר בגמרא (סנהדרין פב) הבעל ארמית, קנאין פוגעים בו. ואם בא לימלך, אין מורין לו כן. נמצא שלא היה זה הלכה של דיינים, שהרי זה הלכה- ואין מורין כן. והיינו, שפנחס עשה הכל מדעת עצמו ולא מתוקף של דיינים.

ולפי"ז יש ליישב היטב את דברי המדרש (במדב"ר כא א) **'אמר הקב"ה ב-דין הוא שייטול שכרו' וכו'.** שלכאורה, יש להבין עומק כוונת בעל המדרש- **'ב-דין הוא שייטול שכרו**. ולפי מה שנתבאר נראה לומר שהכוונה, שהיות ועיקר טענת בני ישראל על פנחס היתה על כך, שלא היה מיוחס ואינו ראוי לדון דיני נפשות. ואם כן, לטענתם לא מגיע לו שכר.

לכך, בכדי להראות לבני ישראל שב-דין נטל את שכרו, כשיבשר לעתיד לבוא על הגאולה, הוא גם יהיה המבשר לישראל על המשפחות המיוחסות, שבמשך הדורות נתרחקו בכדי לקרבן. (כמבואר במשנה סוף מסכת עדיות).

וזה הכוונה - בדין הוא שייטול שכרו, היינו שיקבל את שכרו בעניין הדין שנקבע עליו, ש-אף שאינו מיוחס- עלה לגדולה ונתקרב. וזה גם יהיה שכרו, ש-לו תהיה הגדולה והחשיבות לומר למשפחות בישראל שנתרחקו מ-יחוסן, ש-אף שנתרחקו- יכולים להתקרב כמו שהקב"ה התנהג עמו. ('זרע שמשון' פרשתנו אות א)

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאַתִּי בְּתוֹכָם וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאַתִּי:

רש"י- 'פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן', לפי שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אימו עגלים לעבודת אלילים והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן (סנהדרין פב' סוטה מג')

כתב האר"י הקדוש: בפנחס היה ניצוץ מיוסף הצדיק ומ-יתרו חותן משה, אימו של פנחס היא בת פוטיאל בתו של יתרו, כ"ש חז"ל (סוטה, מג') דַּאֲתִי מ-יתרו שְׁפִיטָם עֲגָלִים לעבודת כוכבים, או מיוסף שפיטפט ביצרו. כיוון שהיה בו ניצוץ משניהם, הרי הוא מבחינת בן ליוסף וליתרו. רמז לכך, **פינחס = 208=בן יוסף, בן אלעזר בן אהרן= 668=בן יתרו.** כיוון שהיו בו ניצוצות משני צדיקים אלו, עמדו לו זכויותיהם והיו בעֲזָרוֹ. (פיתוחי חותם רבי יעקב אבוחצירה)

לְכֵן אָמַר הַנְּבִי נָתַן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם

בפרשת השבוע, מתארת התורה את השכר הגדול שמקבל פינחס על מעשהו הנועז - קנאת ה'. לכאורה יש להבין, הרי היו כאלו שהרגו הרבה אנשים בשעה שמרדו ב-ה' ולא עלה שכרם. ומדוע דווקא פינחס, עלה בשכרו על כולם!?

על מנת להבין מה זיכה אותו בשכר כה גדול, נביא סיפור שימחיש זאת: שמעון היה עני מרוד, שהשתכר בעמל כפיו מהיד לפה. יום אחד, חשקה נפשו באגרטל יפה שיפאר את ביתו. הוא אסף פרוטה לפרוטה ומשהצטבר הסכום המבוקש, הוא שם פעמיו אל השוק. במהלך כל הדרך אל המוכר בשוק, הוא דמיין איך יראה הבית עם האגרטל החדש... אך דא עקא, כשהגיע לא נשאר באמתחתו מאומה - הכול נמכר!

"לא נורא שמעון, תבוא בעוד שבועיים אני מקבל סחורה" אמר המוכר. "מה שבועיים... אין לך משהו למכור לי?" - התחנן שמעון.

המוכר ריחם עליו ואמר לו: ראה, יש לי אגרטל ישן מאוד - קח אותו ברבע מחיר מחדש... ובעוד שבועיים יהיה לך... האגרטל היה עתיק מאוד ושמעון התנחם בו כמוצא שלל רב.

שכנו העשיר ראה אותו עם כד הענתיקה והחליט לחמוד לצון, הוא קרא לעברו: "שמעון, אגרטל כזה מתאים לאוצרות המלך - תן את זה למלך והוא ישמח..."

שמעון לא חשב פעמיים. "לשמח את המלך! - איזו זכות!!!" - והוא שם פעמיו היישר אל הארמון, כשהוא צועק לשומרים: "הבאתי מתנה למלך!" המלך היה המום. יהודי מביא למלך מתנה - אין זה כי אם אגרטל עתיק ויקר עד למאוד, חשב

לעצמו... מיד הורה למשרתיו, להביא למיטיבו שק מלא מטבעות זהב!

שמעון חזר לביתו עשיר- וכעת הפך לגביר שמעון! הוא ניגש לחברו העשיר והודה לו על העצה... העשיר היה המום, אבל ראש עסקי יש לו. הוא מיד מכר את כל רכושו וקנה כד מצופה ביהלומים ושם פעמיו אל המלך. המלך התרגש כל כך וחשב לעצמו: "במה אוכל לגמול טובה לאחד שהביא לי מתנה שכזו ובוודאי שלא חסר לו כלום?!..." הוא הורה למשרתיו להביא לו מחדר האוצרות, משהו נדיר ויקר ערך... לא עברו כמה דקות והעשיר יצא מהארמון עם האגרטל הישן של שמעון...

פינחס זכה בשכר כל כך גדול, כיון שמעשהו היה ל-שם שמים. הוא לא חשב על התועלת שתצא לו מזה, אלא מה הקב"ה ירוויח מזה... ושכרו היה בהתאם...

החזקוני מסביר, "כהן שהרג את הנפש לא ישא את כפיו". שהואיל ופנחס עשה את מעשהו ל-שם שמים, באופן זה לא נאמר הכלל. ובלשונו: "דואג היה פן יפסיד כהונתו, דאמרינן (ברכות ל"ב) כהן שהרג את הנפש לא ישא את כפיו, עד שהבטיחו הקב"ה, הואיל והרציחה ל-שם שמים הייתה, כמו שמפרש והולך".

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו... (כה, יא)

מדוע מאריך כאן הכתוב בתיאור ייחוסו של פנחס, עד אהרן הכהן ("פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן")? **רש"י מבאר**, שהיו השבטים מבזים את פנחס ואת ייחוסו ואומרים, שאבי אימו פיטם עגלים לעבודה זרה- וכעת הרג נשיא שבט. ולפיכך הזכיר הכתוב, שאדרבה, ייחוסו הוא מאהרן הכהן.

וכבר הקשו רבים, שעדיין הדבר צריך ביאור - כיצד ייחוסו של אדם, משפיע על ההצדקה או אי ההצדקה למעשה? וכן, מדוע דווקא נזכר העניין של "פיטום עגלים", ולא עבודה זרה אחרת?

אחד ההסברים ששמעתי, הוא על פי דברי הגמרא במסכת ברכות כח ע"ב (וכן במס' מגילה יח ע"ב): שם בגמרא מסופר, שכאשר ביקשו להוסיף לתפילת שמונה עשרה את ברכת המינים, הברכה

שפותחת ב"ולמלשינים אל תהי תקווה" וכו', שאל רבן גמליאל "כלום יש אדם שיודע לתקן ברכת המינים"? כלומר, האם יש אדם שיודע לתקן ברכה זו? וממשיכה הגמרא, "עמד שמואל הקטן ותיקנה". כלומר, רבן גמליאל חיפש אדם שיידע לתקן ברכה זו, עד שנמצא אדם ראוי לכך- שמואל הקטן.

והנה, במבט פשוט, דברי הגמרא נראים לכאורה תמוהים: האם כל כך בעייתי לתקן את ברכת המינים, עד כדי הכרזה "כלום יש אדם שיודע לתקן ברכת המינים", כאילו יש כאן משימה קשה ובלתי אפשרית?! האם לא כל אחד מאיתנו יודע לנסח ברכה פשוטה כזו - למלשינים אל תהי תקווה וכו'? ומה בכלל קשה בברכה זו, יותר מברכות שמונה עשרה אחרות?!

אלא שעומק הדברים הוא כך: כאשר אדם עושה פעולה הפוגעת או מענישה אחרים ובכלל זה, להתקין נוסח המכיל תפילה נגד המינים ונגד המלשינים - עליו לוודא שהוא עושה זאת בלב טהור לחלוטין, על רקע דאגה ל-כלל בלבד, כאשר הוא חף מכל רגש נקם, שנאה ושמחה לאיד, של אותם מלשינים ומינים. לכן שואל רבן גמליאל, "כלום יש אדם שיודע לתקן ברכת המינים?" האם יש אדם בדרגה זו, שיכול להעיד על עצמו שהוא חף מכל נקם או שמחה לאיד ויכול לתקן ברכה כזו?

וראוי לציין את דברי החזון איש, שבכל ענישה- גם אם היא הכרחית, חלה חובה לנקות את הלב מרגשי נקם: "**ההכרח להשתמש בעונשים, להקים גְדָרֵי עולם, שלא יהיה העולם טרף, ל- שיני בריאי הגוף וחלושי השכל. אבל העונש צריך להיעשות מתוך יגון עמוק, נקי מ-רגש צרות עין ב-של אחרים**" (חזון איש, או"ח, נו, ס"ק ד, ד"ה ומכל מקום)

ובהמשך לכך, בא שמואל הקטן והוא זה שתיקן את הברכה. שהרי, מי היה שמואל הקטן? אדם שזו בדיוק הייתה מידתו המובהקת, הַעֲדָר שמחה ל-איד ורגשי נקם ושנאה, שהרי במסכת אבות (ד, יט) נאמר על שמואל הקטן, "הוא היה אומר, **בנפול אויבך אל תשמח!**" כלומר, זו הייתה מידתו ועל כך היה חוזר_תמיד.

ויש לשים לב, המילים "בנפול אויבך אל תשמח" הם פסוק מפורש במשלי (כד, יז) ואם כן, מדוע נאמר במשנה "הוא היה אומר", כאילו שמואל הקטן הוא בעל לשון זו? אלא "הוא היה אומר" פירושו, שאימרה זו הייתה שגורה תמיד בפיו, במהותו ובהתנהגותו- והוא היה הסמל ל-מידה זו. ולפיכך, דווקא הוא, שהיה נקי מרגשות שמחה ל-איד ונקם, יכול היה לתקן את ברכת המינים.

וזהו בדיוק היסוד ש-בא הכתוב להדגיש, גם ביחס לפנחס: כאשר אדם עושה מעשה קנאה ונקם כפי שעשה פנחס ומסתמך על ההיתר ההלכתי הנדיר המכונה "**קנאים פוגעים בו**", עליו להיות בטוח ב-לב שלם, שבפעולתו לא מעורבים שנהא, אכזריות או רגשי נקם אישיים, אלא רק מניעים של דאגה לְכָלל וצורך השעה. רק מי שנושא בקרבו מטען כמו של אהרן הכהן, ש-כל כולו רדיפת שלום ואהבת הבריות כאמור במסכת אבות פרק א'- "הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום", יכול לעשות מעשה כזה ב-לב שלם.

וזהו שבא הכתוב להדגיש, ששורשיו של פנחס הם שורשים של אוהב שלום ורודף שלום כאהרן! במעשהו לא היו מעורבים רגשות אישיים של שמחה לאיד, נקם, שנהא, אהבת מלחמה או אכזריות, אלא הוא פעל מתוך אהבה טהורה לכלל ישראל, כאהרן הכהן. ולכן ממשיך הכתוב, הנני נתן לו את בריתי שלם.

פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר וּגו' הָשִׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (כה, יא)

התורה משבחת את מעשה של פנחס ומסיימת בכך, שבשכר מעשהו יזכה לכהונה - וְהִיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנֶת עוֹלָם.

והנה, מלשון הפסוקים משמע, שעיקר זכייתו של פנחס בכהונה, אינה נובעת מעצם המצווה ומסירות נפשו אלא רק מהתוצאה הנלווית, שהיא הצלת העם מכיליון. שהרי כך לשון הפסוקים: **הָשִׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... לֵכֵן וְהִיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנֶת עוֹלָם.** כלומר, מאחר וְלֹא כְלִיתִי - לֵכֵן אָמַר.

ומסביר זאת בעל הקהילות יעקב ("הסטייפלער") בספרו "ברכת פרץ", כך: על עצם קיום המצוות, אין אדם מקבל את שכרו בעולם הזה, אלא בעולם הבא. ולכן, עצם הריגת זמרי אינה מביאה שכר בעולם הזה. לעומת זאת, התוצאה הנלווית של הצלת בני ישראל, היא כבר במישור ש'בין אדם לחברו'. ועל מצוות ש'בין אדם לחברו' הכלל הוא- ש"אדם אוכל פירותיהם בעולם הזה" היינו, אמנם עיקר השכר שמור לעולם הבא, אך אדם נהנה מ-פרי המעשה גם בעולם הזה. לכן, שכר הכהונה הובטח לפנחס לא מחמת עצם המצווה, אלא מחמת הצלת בני ישראל שנבעה ממנה.

ואילו בעל חידושי הרי"ם מבאר באופן אחר, מדוע הפסוק מדגיש דווקא את הצלת בני ישראל ולא את עצם מעשה המצווה ומסירות הנפש, כ-סיבה לשכר הכהונה: כידוע הכלל הוא, כהן שהרג אדם, נפסל מלברך ברכת כהנים (ברכות דף לב) "**כהן שהרג את הנפש לא ישא את כפיו**"- וכך נפסק בשו"ע או"ח קכח ל"ה. ואם כן נמצא שעל דרך הכלל, הריגת אדם- היא דווקא דבר השולל מן הכהן את מעלות הכהונה שלו; ואם כן, לכאורה מעשה פנחס, שהוא מעשה הריגה, אמור היה דווקא לשלול ממנו כהונה...

על כך משיב הפסוק, לא כן הדבר. כי פנחס אמנם הרג נפש, אך פעולתו הייתה פעולת הצלה ממוות, שהרי הציל ממוות את בני ישראל. ואדרבה, כל הסיבה שאנו פוסלים כהן שהרג את הנפש מלברך ברכת כהנים, נעוצה בכך, שהריגה היא פעולת דין- ונשיאת כפים היא פעולת רחמים. ולכן, אין ראוי ש-מי שהרג ישא כפיו, כי אין הדברים מתיישבים.

אך כאן, שמעשה פנחס כיפר על בני ישראל ומנע מגיפה והציל חיים, נמצא שפעולתו הייתה פעולת רחמים וממילא לא שייך כאן הכלל "כהן שהרג את הנפש וכו'", אלא להיפך. ולכן אדרבה, **וְהִיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנֶת עוֹלָם.** ועל פי זה כאמור מובן היטב, מדוע מדגיש הפסוק את עניין הצלת בני ישראל, כי עניין זה הוא שהופך את מעשה פנחס ל"רחמים".

אך בפירוש "חזקוני" על הפרשה (רבינו חזקיה בן מנח, אחד הראשונים), ישנו הסבר אחר מדוע אין אומרים ביחס לפנחס את הכלל "כהן שהרג את הנפש לא ישא את כפיו". החזקוני מסביר, שהואיל ופנחס עשה את מעשהו ל-שם שמים, באופן זה לא נאמר הכלל. ובלשונו: "דואג היה פן יפסיד כהונתו, דאמרינן (ברכות ל"ב) כהן שהרג את הנפש לא ישא את כפיו, עד שהבטיחו הקב"ה, הואיל והרציחה ל-שם שמים הייתה, כמו שמפרש והולך".

ונראה שהסברים השונים הנ"ל של החזקוני מזה ושל **חידושי הרי"ם** מזה נחלקו בשאלה היסודית, מהו יסודו וגדרו של הכלל "כהן שהרג את הנפש לא ישא את כפיו". לפי **החזקוני**, כלל זה נעוץ בעבירה שיש במעשה ההריגה, ש-מי שעושה עבירה כזו, אינו ראוי לשאת כפיו ולברך. ולכן כאן, שעשה ל-שם שמים וקיים מצווה, לא חל הכלל.

לעומת זאת לפי חידושי הרי"ם, מה שגורם את הפסול לנשיאת כפים אינו העבירה, אלא עצם פעולת ההריגה (אפילו אם היא כדיון). דהיינו, הריגה מעצם הגדרתה היא פעולה המנוגדת לרחמים- ולכן גורמת לפסולות הכהן. ולכן ביחס לפנחס, צריך להגיע דווקא לטעם הייחודי, שהצלתו את בני ישראל הופכת את המעשה לרחמים.

והנה, ישנה שאלה ידועה, האם מה שאנו פוסלים כהן שהרג את הנפש, הוא דווקא לעניין נשיאת כפים (ברכת כהנים), או שמא גם לעבודת כהונה בכלל? ונחלקו בזה הדעות.

ואולי ניתן לומר, ששאלה זו אף היא תלויה בשאלה לעיל, מה בכלל טעם הפסולות של כהן שהרג את הנפש: אם הטעם נעוץ בחומרת העבירה, אזי אין סיבה מיוחדת לחלק בין נשיאות כפים לעבודה, אלא להיפך. קל וחומר - אם אינו ראוי לשאת כפיו ולברך, קל וחומר לעבוד ממש בבית המקדש.

אך אם הטעם הוא **כחידושי הרי"ם**, משום הסתירה בין רחמים לדיון וכו', אזי ייתכן שהכלל חל דווקא ביחס לנשיאות כפים, שהיא עניין מובהק של רחמים ונשיאת פנים מיוחדת של הקב"ה לישראל- **ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום.**

פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֲרֹן הִכְהֵן הַשֵּׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאַתִּי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאַתִּי: לִכֵּן אָמַר הַנְּבִי נָתַן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלָם:

קנאות מושלמת, צריכה להתבטא בשני עניינים- **עבודה זרה וגילוי עריות יחד**. אם אדם עושה רק דבר אחד, כגון שעשה קנאות רק במעשי עבודה זרה- עדיין לא הוכיח שהוא קנאי אמיתי. צריך להוכיח שני דברים: קנאות בעבודה זרה ובנושא עריות, כי בשני מקומות אלו כתוב **אל- קנא**. מנחת קנאות בעריות והמונח קנאה בעבודה זרה.

פנחס בן אלעזר קיים את שני העניינים: "**בקנאו את קנאתי**", קינא בגילוי עריות במעשה זמרי - ובהר הכרמל קינא בעבודה זרה. ולכן אליהו אומר במערה, **קנוא קינאתי**, שתי קנאות.

חז"ל מלמדים, שבשעה שמלאכי השרת ביקשו לדחפו לפנחס, אמר הקב"ה- הניחו לו כי הוא קנאי בן קנאי, בן לוי שקינא במעשה דינה. זאת אומרת, שתחילת הקנאה התחילה במעשה זנות שנאמר **הַכְּזֹנֶה יַעֲשֶׂה אֶת אַחוֹתָיו**. לוי המשיך את מעשה הקנאות במעשה העגל, כשקרא משה **"מי ל-ה' אלי"** ובא אליו שבט לוי.

ומדוע שבט שמעון לא הגיע, כשקרא משה **מי ל-ה' אלי?** זאת אומרת ששמעון לא הוכיח שהוא קנאי אמיתי, כי בשביל להיות קנאי אמיתי צריך שתי קנאות- עבודה זרה וגילוי עריות.

לפי זה נבין, כותב הרמ"ע מפאנו, מה עשו שמעון ולוי אחרי שנודע להם שלקחו את דינה. שמעון ולוי מופיעים בפני חמור אבי שכם ואומרים להם- **אם תהיו כמנו להמל לכם כל זכר**, נסכים לעניין. חמור ושכם משכנעים את כל בני העיר לעשות ברית מילה- וביום השלישי שמעון ולוי שוחטים עיר שלמה. זהו מעשה קנאות של גילוי עריות. דינה מסרבת לצאת מבית שכם כי חוששת שאף אחד לא יתחתן אתה, אחר שנבעלה לכנעני והיא מעוברת. שמעון מבטיח להתחתן אתה ונולד שאול בן הכנענית- והוא זמרי בן סלוא, שנולד מנישואי שמעון עם דינה.

לכאורה, הרי שמעון התכוון ל-שם שמים להוציאה משכם- ואיך יצא זמרי בן סלוא? **התשובה היא**, ש-קנאי נבחן בשני דברים: **א- גילוי עריות. ב-**

עבודה זרה. שמעון עמד במבחן בחטא דינה ונכשל בחטא העגל, אבל לוי עמד במבחן בחטא דינה וגם בעגל. אם כן, פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן הוא קנאי בן קנאי, שכבר עמד בשני קנאות, הוא בנו של לוי שגם עמד בשני קנאות.

הקנאות עוברת בתורשה

לפי זה נוכל להבין, מדוע בכל מוצאי שבת, מזכירים ושרים אליהו הנביא. **אומר ר' צדוק יסוד נפלא:** אליהו- הוא פנחס. פנחס עצמו, עצר את ההתבוללות הראשונה ב-עם ישראל. עם ישראל יצא ממצרים אחרי מאתים ועשר שנים של **גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום**, שלא חטאו בעריות. והקב"ה בגין זה הוסיף להם שתי אותיות ה' ו-י' לשמותיהם, כעין חותמת ועדות על כשרותם. רק אחת נפלה- והיא שלומית בת דברי. עם ישראל יצא ממצרים כשהוא גדור בעריות. וכשחטאו בעגל- נהרגו 3000 איש. וכשהלכו לזנות עם בנות מואב, נהרגו **עשרים וארבע אלף איש**. מדוע? הרי חטא העגל יותר גדול?

התשובה היא, חטא העגל היה חטא פנימי, סגור ב-עם ישראל. אבל החטא ב-שיטים, היה הפעם הראשונה ש-עם ישראל יצאו לחטוא עם אומות העולם. היציאה לאומות העולם ודבקות בהם, זהו חטא חמור להתבולל איתם ולאבד את זהותם.

פנחס שראה זאת, את הסכנה שריחפה מעל בני ישראל, עצר את ההתבוללות. ולכן, אחרי שאומרים במוצאי שבת "**המבדיל בין קודש לחול בין אור לחושך בין ישראל לעמים**", שרים את השיר לאליהו הנביא, כי הוא הראשון שעשה הבדלה בין ישראל לעמים, הוא זה שעצר את ההתבוללות ב-עם ישראל עם בנות מדין.

לכן אומר הרמ"ע מפאנו- ויהיו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף, איזה הם? הם תושבי שכם שהרג שמעון. ולמה בשבט לוי לא מת אף אחד? כי לוי היה קנאי אמיתי, שקינא בשלמות גם במעשה דינה וגם בחטא העגל. שמעון לא היה מושלם בקנאות, כי לא היה מושלם בחטא העגל. משמעות הדבר, שהרג את העשרים וארבע אלף שלא כדין. מאחר והקנאות שלו לא אמיתית, לכן ימותו משבט שמעון עשרים וארבע

אלף כנגדם. ולכן אומר רש"י, שכולם משבט שמעון.

רואים מכאן, שפנחס עשה מעשה קנאות והצליח הצלחה מלאה, כי בדרך כלל קנאות זה דבר מסוכן מאוד, בפרט אם זה כולל שפיכות דמים. פנחס הורג נשיא שבט בישראל. אם הוא לא היה שלם במעשיו- היה נתבע על כך.

וזה מה שרמוז ש'לקח רומח בידו', שהיה שלם ברמ"ח איבריו ולא היה לו שום נדנוד אישי ח"ו, הכל היה ל-שם שמים למניעת חילול הברית. פנחס עשה מעשה נקמה רק ב-חטא עצמו. ולא במי שפעל אותו. החטא היה בגידה, בכל הקדושה של עם ישראל. השלמות שהגיע אליה פנחס, שגם אחרי כן לעולם לא יכשל בדבר הזה בפגם הברית, כי אדם ששופך דם האדם ל-שם שמים, צריך להיות נקי במאה אחוז בכל שנות חייו, שלא יכשל בעבירה ואפילו לא בהרהור. פנחס שהיה כולו טהור, הצליח מתוך לב טהור לבטל את המגיפה ולאֶחָד את כלל ישראל. עובדה, שהובטחה לו כהונת עולם לכל הדורות.

מעשה אחד לשם שמים משנה את פני ההיסטוריה

המעניין הוא, שבפרשה מצוינים כל המועדים של עם ישראל- ובתוך מעשה הקנאות של פנחס רמוז חג החנוכה, אף על פי שאינו מן התורה.

אור החיים הקדוש אומר שפנחס קשור לחנוכה- וזה מראה לנו את השפעת מעשהו של פנחס לכל הדורות. גם נס חנוכה היה על ידי קנאות, שקבוצה קטנה של כהנים ממשפחת החשמונאים, יצאה נגד כל האימפריה היוונית. ומה שנתן להם את הכוח לעשות זאת, היה מעשהו של פנחס שהשריש לדורות.

הקשר בין פנחס לחנוכה מוזכר ברמזים. כמו שפנחס קיבל כהונת עולם ל-דורי דורות, כך החשמונאים הנציחו את מעשה המנורה ל-דורי דורות. בחנוכה מוזכר פנחס באותיות **נס פח**. וידוע, שפנחס בא לתקן את עוון נדב ואביו. **נדב ואביו** בגימטרייה יחד עם **האותיות = תשעים וחמש**. **חנוכה עם האותיות והכולל = תשעים וחמש**. ללמדך, כמה עצום כוחו של אדם אחד

מישראל, לעשות מעשים שמשנים את פני העולם לדורות - כזה היה פנחס.

מדוע פנחס לקח רומח

הזכרנו בתחילת השיעור, שפנחס לקח רמח. אומר הזוהר הקדוש, שהאות מ' נמצאת בידו של מלאך המוות והיא מחכה שישתמשו באותיות וו-ת ואז יש לו שליטה על האדם לקחת את נשמתו, כך עשה לחווה.

ממשיך הזוהר הקדוש ואומר, כאשר ראה פנחס את האות מ' באוויר מעל ראשיהם של בני ישראל, הוא לקח את האותיות ר' ו-ח' וצרף אותם אל המ' וקיבל רמח וקרא קריאת שמע שיש בה רמח תיבות. זה היה הרמח, החרב פפיות נגד השטן. ומה שמסלק את כל המזיקים, על ידי הרמ"ח. פנחס הביא את השכינה, שהסתלקה מעל עם ישראל. ובזכות מעשיו של פנחס, נעשה חיבור של השראת השכינה וכפרה על כלל ישראל.

למה נאמר והשיב ולא והסיר

המאור ושמש מגלה לנו עוד סודות, בדבר שימוש באותיות של לשון הקודש. א'. זה שכתוב השיב את חמתי, היה צריך לכתוב 'הסיר את חמתי'? ב'. מדוע כתוב ג' פעמים השורש "קנא" - "בקנאו את קנאתי ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי" - לכאורה הפעם השלישית מיותרת?

אלא, ידוע שהקב"ה ברא את העולם עם התורה וכל הברואים נבראו באותיות התורה, כמבואר בספר היצירה. הצדיקים הם אלה שעושים צירופים טובים וממשיכים השפעות טובות על כנסת ישראל- הן לטוב והן ח"ו ל-רע. והנה, כש-זנו עם ישראל עם בנות מואב, פגמו באות ברית קודש הנקרא חותם ובכך הפכו את חותמי לצירוף חמתי - ונסתלק מהם צלם אלוקים, כי השומר הברית שופע עליו בחינת אור מקיף. וכשפוגמים בברית, מסתלקים המקיפים ואז שלטה בהם המגיפה.

בא פנחס, כשקינא על הברית, הפך הצירוף חמתי לחתמי. איך זכה פנחס לעשות זאת? על ידי הקנאה שקינא ל-שם שמים. לכן נזכר ג' פעמים קנא במספר 453, עם הכולל שלהם 454, כמניין

חותם = 454. לכן לא היה לבני שמעון שליטה עליו, כיון שזה ל-חותם ואור המקיפים מגינים עליו.

לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלם שלם או שלום? בספר התורה, כותבים בפסוק זה את האות ו' בתיבת "שלום" קטועה. מדוע? רבי יעקב "בעל הטורים" כותב שהדבר בא לרמוז, שהאות ו' כמי שאיננה- ונקראה "שלם". אמרו חז"ל, כי פנחס הוא אליהו. ובנביא כתוב אליה חסר ו', הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא (מלאכי ג). ויעקב כתוב בכתוב מלא עם האות ו' - וזכרתי את בריתי יעקוב (ויקרא כ"ו), משום שנטל יעקב ו' מאליהו למשכון, עד שיבוא עם המשיח ויגאל את בניו. וזהו מה שכתוב, יגל יעקב ישמח ישראל (תהלים י"ד), "ישמח" אותיות משיח, שישמח לימות המשיח ויחזיר את האות ו' ויתווסף ל-אליה האות ו' ויכתב שלם (בכתוב מלא) - אליהו וזה רמוז כאן - את בריתי שלם.

רבינו יוסף חיים בספרו "בן איש חי", ביאר באופן אחר: אמרו חז"ל בפרקי דרבי אליעזר, שאלהו הנביא קטרג על בני ישראל באומרו - כי עזבו בריתך בני ישראל. ונענש על כך, שיבוא לכל ברית מילה שעושים ישראל ויעיד עליהם שמקיימים את מצוות ברית המילה. ולכאורה קשה, מה עונש יש בזה?

וביאר החיד"א בשם המהרי"ץ (הרב יחיא צאלח זצ"ל), שבאותם זמנים שנמצא אליהו הנביא בארץ בבריתות, מפסיד לשמוע את החידושים שנאמרים באותו זמן במתיבתא דרקיעא. וכיון שפנחס זה אליהו, רמז לו באות ו' המרמזת לברית, שידוע שאות ו' רומז ליסוד, שיהיה קטוע בשעת הבריתות ממתיבתא דרקיעא.

ורבנו יוסף חיים בספרו "עוד יוסף חי" ביאר בעוד אופן: כתוב בסוף 'אדרא רבה', שאליהו הנביא אמר לרבי שמעון בן יוחאי, שלא היה באפשרותו להיות נוכח אצלם בשעה שלמדו את האדרא, כי ביום ההוא שלחני הקב"ה לעשות נסים לרב המנונא סבא וחבריו, שנמסרו לארמון המלך ועשיתי להם נס, שהפלתי בשבילם הכותל של היכל המלך ונסתבכו בקשרי הכותל (ונפלו עמו) ומתו ארבעים וחמשה שרים. והוצאתי את רב המנונא וחבריו והשלכתי אותם לבקעת אונו- וניצולו. וערכתי לפניהם לחם ומים, כי לא אכלו

שלשה ימים וכל אותו היום (שהייתם באדרא) לא נפרדתי מהם... (שם אדרא רבא שנט, ועיין שם עוד)

והקשה המהרי"ץ, הרי אליהו נמצא בכל ברית מילה שעושים ישראל- ואפילו יהיו באותו עת כמה בריתות. אי"כ, מה בכך שהלך לעשות ניסים לרב המנונא סבא, עדיין יכול להיות נוכח באותו שעה שלמדו את האדרא?

אלא תירץ, שבברית מילה שולח ניצוץ אחד ממנו - וע"י כך יכול להיות בכמה בריתות באותה שעה. אבל לרב המנונא ובאדרא, היה צריך לבוא בכל בחינותיו. וכיון שהלך לרב המנונא - לא יכול להיות איתם. נמצא, שבגלל ברית המילה של ישראל שמתקיימים באותה שעה, צריך להתחלק לכמה ניצוצות. וכידוע, התחלקות הנשמה לכמה ניצוצות, הוא דבר קשה לנשמה, לכן נחשב לו דבר זה לעונש וזה רמז לו בקטיעת אות ו' הרומזת לברית, שתהיה אז נשמתו קטועה .

רבינו החיד"א (בספרו "פתח עינים") כתב, ראיתי מכתב מהר"ר אברהם מדינה מרבני מצרים הקדמונים, שכתב חידוש נפלא: הנה יש מחלוקת בחז"ל, כמה ניסים נעשו לפנחס, באותה שעה שהלך להרוג את זמרי. יש אומרים עשרה ניסים ויש אומרים שנים עשר ניסים ובגמרא אומרים ששה ניסים - כל השיטות רמוזות ב-ו' הקטועה. דהנה יש מחלוקת, איך צריכה להיראות האות ו' הקטועה: יש אומרים שהיא ו' קטנה כמו אות י' ויש אומרים ו' חתוכה כ-עין שתי ווים ויש אומרים שאין הבדל באות ו' זו, אלא היא כמו כל ה-ווים שבתורה.

השיטה הראשונה האומרת שצורתה כמו האות י' -סוברת שהיה לו י' ניסים. השיטה שסוברת שצורתה ו' קטועה הנראה כמו שתי ווים - סוברת שהיו לו י"ב ניסים, כמספר שתי ווים. והשיטה הסוברת שהיא ו' רגילה - סוברת שנעשו לו ו' ניסים ומזה נבעה המחלוקת כמה ניסים היו לפנחס.

ותקרבנה בנות צלפחד בן חפר... אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח כי בחטאו מת ובנים לא היו לו (במדבר כז א-ג)

לפני הכניסה לארץ ישראל, התייצבו בנותיו של צלפחד לפני משה וטענו, אבינו לא מת בגלל שהשתתף בחטא של כלל העם כמו חטא קורח וכל עדתו, אלא הוא מת בגלל חטא אישי. ומה היה חטאו? רש"י מביא את דברי חז"ל (שבת צו): "רבי עקיבא אומר, מקושש עצים היה ורבי שמעון אומר, מן המעפילים היה. וב'שפתי חכמים' מבאר את ענין המעפילים, דכתיב בפר' שלח לך "ויעפילו לעלות". ויעפילו' בגימטרייה 'צלפחד'. ומפני שהתורה לא גילתה אותו, לכן אמר מן המעפילים היה, שלא הרשיע כל כך בחילול שבת, ע"כ .

משה לא עונה להן תשובה מיידית כפי שכתוב (כז, ה): **וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי ה'.** ונשאלת השאלה: מה היה כל כך מסובך בשאלתן של בנות צלפחד, שמשה היה זקוק להכרעה מיוחדת של הקב"ה, בכדי שיוכל לתת להן תשובה?! **רש"י אומר:** שנתעלמה ממשה ההלכה בנושא בנות צלפחד, כדי ללמדו לקח על שאמר לזקני העם, שבכל דבר שיקשה עליהם להחליט ב-דין, יביאו אליו למשה שיפסוק- ומכך משתמע שהוא יודע הכל.

הסבר נוסף של רש"י: שראויה הייתה פרשה זו, כלומר הדין שנתחדש בפרשה זו, להיכתב על ידי משה בתור מצווה. אלא שזכו בנות צלפחד מפני שהיו כשרות ונכתבה הפרשה על ידם, כלומר שהציווי נכתב לאחר שהן שאלו שאלה בעניין זה.

השל"ה הקדוש מביא הסבר נפלא: משה לא רצה לפסוק, כי בנות צלפחד אמרו: **"אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קורח"...** ומכיוון שפתחו בכך שאבא שלהן - צלפחד - לא היה חלק מהמחלוקת של קורח ועדתו, שהייתה מכוונת כנגד משה ואהרן - לא רצה משה לפסוק בדין, כדי שלא יראה כנוגע בדבר- ומיד כתוב **וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי ה'.** כמה זהירות נהגו גדולי ישראל בשוחד - ואפילו בשוחד של מילים. לאורך כל הדורות, פעלו חכמינו בחכמתם ובתבונתם בשיקול דעת, שאין לקחת צד - כשיש היכרות מוקדמת או שישנה אפשרות שיצוצו להם שיקולים אישיים כלשהם בשלב כלשהו, "צדק צדק תרדוף..."

שאלה קשה ומורכבת, הובאה לפני הגאון רבי חיים מבריסק: אדם שכיב מרע ל"ע שאשתו היתה מעוברת, הותיר צוואה לפני מיתתו- שאם אשתו תלד בן, אזי שני שלישי הוא מוריש לבנו ושליש אחד לאשתו. ואם תלד בת - שני שלישי תירש האם ושליש אחד תירש הבת. אותו אדם מת כדרך כל הארץ והנה תאומים בבטן אשתו- בן ובת! הונחה השאלה על שולחנו של הגאון מבריסק: כמה תירש האם, כמה יירש הבן וכמה הבת?

חכך הגאון בדעתו כה וכה והשיב: הרי מלשון הצוואה, משמע שהנפטר אוהב את בנו- פי שנים מאשר את אשתו. ואת אשתו הוא אוהב פי שנים מאשר את בתו. כך תעשו: חלקו את רכוש הנפטר לשבעה חלקים שווים, הבן יירש ארבעה חלקים, האם תירש שני חלקים והבת תירש חלק אחד. באופן זה נמצא שהבן נוטל פי שניים מאמו והאם נוטלת פי שניים מבתה, בדיוק כרצון הנפטר!

בין המצרים

הימים המתחילים בתאריך י"ז בתמוז עד אחר ט' באב, הם ימי בין המצרים, בהם עם ישראל יושב ומקונן על חורבן הבית, שאירע לפני כאלפיים שנה. ימים אלו יוחדו ע"י חז"ל, לצער על גלות השכינה ועל גלות ישראל והריחוק ביניהם לבין אביהם שבשמים. עם ישראל, אינו שמח במשך כל השנה בשמחה שלמה. אף בשמחה של מצווה - הוא שובר כוס או צלחת זכר לחורבן ובבית חדש הוא משאיר סימן זכר לחורבן ואינו שוכח כי "שכינתא בגלותא". ובימים אלו של 'בין המצרים', הוא אינו שומע שירים ולא רוקד במחולות וכולו ציפיה לימים טובים יותר בגאולה השלמה.

עוד מדברי רבותינו: ימי בין המצרים, הם ימי הכנה לימים הנוראים. בימים אלו, כל אחד מתעצב על מצבו הרוחני ועל חורבן בית מקדשו הפרטי- וכשמגיע חודש אלול, הוא עובר לתשובה מאהבה. ואח"כ מגיעים ראש השנה ויום הכיפורים, בהם הוא מגיע לתשובה וכפרת עוונות. והנביא ירמיהו אומר: **כָּל מִבְּקֶשֶׁיָהּ לֹא יֵעָפּוּ בַחֲדָשָׁה יִמְצְאוּנָהּ** (ב, כד). פרש"י - הנביא מדבר על חודש אב. כלומר, הנביא אמר ש-כל מבקשי כנסת ישראל, יוכלו ללכת בקלות בלי מאמץ בחודש זה.

מעלת ימי בין המצרים - המהרש"א (במסכת בכורות ח) כתב: כמו שיש בין ראש השנה להושענא

רבא כ"א יום, שהם ימי הרחמים וסליחות - כן יש כ"א יום בין י"ז בתמוז לתשעה ב-אב, ימים של צער ואבל שיהפכו לרחמים וחסדים.

והוסיף ה"מאור ושמשי" (פ' פנחס): ימי בין המצרים הם בהעלם - ואילו הימים מר"ה עד הושענא רבה, הם בהתגלות. לכן אנו קוראים בימים אלו את 'פרשת פנחס', ש-כל המועדים כתובים בה וזאת משום שאותם כ"א ימים בין י"ז בתמוז לט' ב-אב, הם מקור ושורש לכל מועדות השנה, שבכללן גם כן כ"א יום. דהיינו - שבת וראש חודש, ז' ימי הפסח, חג השבועות, ב' ימים של ר"ה, יוה"כ, ח' ימי חג הסוכות. סימנך- א"ך טוב לישךאל. (תהלים עג, א)

וה"שם משמאל" כתב: חודש תמוז עתיד להתהפך מ-רע לטוב ויהיו הצומות לששון ולשמחה- ובוודאי יתחיל המועד מ-י"ז בתמוז עד ט' באב. וימים שביניהם יהיו כ-חול המועד.

אמונה בבורא העולם (פניני עין חמד)

גם כאשר האדם נמצא במצבים לא קלים חלילה, עליו לזכור, כי רק בורא העולם הוא שקובע מה שיהיה- ויכול הוא לשנות את כל סדרי בראשית. ולכן עלינו לחזק את אמונתנו ב-חי העולמים, הניסיונות הרבים ש-על האדם לעבור, אינם קלים בלשון המעטה. לא בכדי אמר דוד המלך ע"ה- **לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חֶסֶדְךָ וְאֱמוּנָתְךָ בְּלֵילוֹת** (תהילים צ"ב ג'). כאשר חיי האדם הולכים למישרין ו'הצלחותיו' ניכרות ל-עין כל - זו לא חוכמה להודות לבורא העולמים באותם הזמנים.

הקושי הגדול של אמונת האדם ובה הוא נמדד, היא דווקא בלילות. כלומר, כשהוא נמצא בחושך, הניסיונות גוברים עליו ומוצא הוא את עצמו, במצבים לא קלים בלשון המעטה. אז האדם נמדד, האם אמונתו היא יסודית ואינה מתערערת אפילו לרגע אחד. הדבר החשוב ביותר בכל אותם רגעים 'לא קלים' בהם האדם מתמודד הוא - לא לאבד את האמונה והתקווה ב-חי העולמים !!!

סיפר הרב דוד פלקוביץ שליט"א: פעם אחת הוזמנתי לשאת דברים בארגון 'חי-לייף ליין', ארגון זה מחזק ילדים חולים או בעלי מוגבלויות וכן את משפחותיהם במצבים קשים, שעליהם

להתמודד ביום יום ומנסה להקנות לילדים ילדות נורמלית ושמחה ככל האפשר .

באמצע נאומו, קם אדם מתוך הקהל וביקש את רשות הדיבור וסיפר: "כאשר מלאו לי תשע-עשרה שנים, אובחנה בגופי ל"ע מחלה קשה והרופאים הודיעו לי, שמצבי קשה מאוד ואין תרופה למחלתי. ניתן לשער, מה מתחולל בקרב האדם באותם רגעים, שבהם מתבשר בדבר זה.

עזבתי את בית הוריי באוסטרליה וטסתי לארצות הברית, כדי להעביר את הקיץ ב'מחנה שמחה'- המיועד לילדים חולים. בחטיבת הבנות של המחנה הייתה חולה צעירה בת תשע עשרה, שהרופאים הודיעו לה, שהיא לא תזכה לחגוג את יום הולדתה העשרים. הפגישו בינינו- והחלטנו בהחלטה משותפת להתחתן! כולם חשבו שאנחנו משוגעים. ל-שם מה? מה הטעם? הרי שנינו חולים ל"ע במחלה סופנית! לא השגחנו בדבריהם... והתארסנו.

החלטתי לחזור לאוסטרליה, כדי להודיע להוריי ולהתארגן לחתונה. מיד כשנחתתי באוסטרליה, שמעתי את שמי במערכת הכריזה, בתוספת בקשה להגיע מיידית לטלפון. שם הודיעו לי שארוסתי התמוטטה ואם ברצוני לראותה שוב, עליי לעלות לטיסה הקרובה היוצאת לניו-יורק .

התקשרתי מיד לרב שלי ואמרתי לו: 'אני בטוח ללא צל של ספק, שבעזרת ה' אני וארוסתי נתפא ממחלתנו, אז אבקשך לערוך לנו חופה וקידושין בבית-הרפואה בניו יורק. לשאלתו של הרב באיזה מצב נמצאת ארוסתי, ענית- "בחצי תרדמת". הרב הסביר לי, שאי אפשר לערוך חופה וקידושין במצב ש-בו הכלה אינה בהכרה מלאה.

כמובן ש-מיד עליתי על טיסה בחזרה לניו-יורק. הגעתי לשם בשעת בוקר מוקדמת ומיהרתי לבית-

יהי רצון שדברי התורה יהיו להצלחת וגאולת עם ישראל בקרוב ממש

לע"נ יעקב בן דניאל לע"נ יועץ בן הינדל לע"נ ז"ל לולו לילי בת פהמה ע"ה לע"נ מנחם בן נסים זצ"ל לע"נ עמוס חסן בן אסנת ומשה ז"ל לע"נ צדוק בן סלם מצבר ז"ל לע"נ ומרים בת יעקב ימין ע"ה לע"נ מורנו ורננה סידנא בבא אמ"ר רבי ישראל בן רבי מסעוד אבוחצירא זע"א לע"נ מו"ר הרה"ג רבי עובדיה יוסף זצ"ל לע"נ מזל נור בת ג'מילה, לע"נ חמי זכריה בן עושאד חלבי זצ"ל לע"נ חמותי מרגלית בת חממה לע"נ א"מ עפיה בת סלמה ע"ה לע"נ אמו"ר מוסה בן צאלח צוברי זצ"ל לע"נ הרה"ג יחמיאל גרשון ב"ר צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל לע"נ רבי רנה אבן דאמן בן אדל זצ"ל לע"נ רננה יוסף חיים בן אליהו זצ"ל לע"נ מורנו ורננה הרה"ג הרב אברהם ישעיהו קרליץ זצ"ל בן ראשה לאה לע"נ מורנו ורננה הרה"ג הרב אליעזר מנחם מן שך זצ"ל בן שבע לע"נ מורנו ורננה הרה"ג שלום בן תפחה מלכה זצ"ל לע"נ מורנו ורננה הרה"ג שמרחה יוסף חיים בן הרה"ג יעקב ישראל קמבסוף זצ"ל לע"נ הרה"ג הרב שמעון בעדן בן חביבה זצ"ל לע"נ דוד בן רוני מוטה ז"ל לע"נ שמעון לוי בן שמחה ז"ל לע"נ מו"ר סלם דוח זצ"ל לע"נ אליעזר בת אסתר ע"ה לע"נ מירב בת יפה ע"ה לע"נ משה בן אברהם סרי זצ"ל לע"נ תמר בת נדרה חב"י ע"ה לע"נ אליהו יחיא בן חנה ויעקב אלקיים ז"ל לע"נ ג'מילה בת ז'הרה ע"ה לע"נ רבי אברהם בן מסעודה זצ"ל לע"נ ציונה בת עפיה ע"ה לע"נ תמר גמר בת עווד ע"ה עדה בת יצחק ע"ה לאה בת רבינה ע"ה

הלצחה ולרפואה שלימה רנית בת אורנה ה"ו אסתר בת נעמה ה"ו איתי בן דורית שמעון קדוש בן ז'הרה ה"ו חות בת בוסנה אנטאט עידן בן דינה מבשר בן איישי אבנר חיים בן אלישבע תמר ליטל בת מרים מוריס בן מסעודה חן אהרון חיים בן אורלי ברכה בת סעידה משה בן עמרם צברי ראובן בן ניסים עומרי בן יעל ומשה אברהם בן פניה דניאלה גלילי בת אודט כרמית בת נעמי יוסף חיים בן שלמה ושלום, דניאל בן חיים יצחק בן שלמה ומרגלית ה"ו יעוד בן מיכל ה"ו אריה בן דייזי ה"ו אלעזר בן אביבה ומשה ה"ו אליהו בן לילי ה"ו יהונתן יוסף בן רחל נחמה רחמים בן בדרה הברי ברורה בת מלכה מדלן בת רחל מיכל חיה בת מרגלית ידידה בן שרה תהילה בת רחל דוד בן תהילה כוכבה אסתר'א בת סול מיכל בת מרגלית נילי בת לבנה ה"ו עדנה בת חנה ה"ו אילי בן שמחה ה"ו אלינית בת שלמה ארי בן ליטל ה"ו ח"ו בן ז'הבית נחמה חיה בת אשורת ה"ו לרפואת רפאל בן יוסמן יוגוב ואהרון בן לואיזה ושרה בת רוני אופירה רבקה בת שרה דוד נויה אליה חיה בני שוהם וקטביע ולרפואת כל חולי עמך ישראל

הוצרכים ציונים הקב"ה ישלח חזון רות עמין בן לימור אחואל נתנאל בן ענת מגורי רון בן רחל משה בן אילנה רחמים בן נור דניאל בן שלום אורי בן נילי ראובן בן ימימה אבישג בת אביגיל הודיה בת רונית ענת בת מרים יהודה בן סעדי ברכה אביטל בת נעמי הדס בת נעמי מירב בת נעמי ה"ו אורית ורננה ואור ורית בנות ז'הרה ה"ו ואורטל בת דבורה ה"ו זמלון בן רוני מזל בת חותי אבישג בת חותי שירן בת חותי לוז ועובד בנות נעמה קטביע מנשה ורפאל בני נעמה קטביע רותם בת אילנה ורותם בת מלכה דניאל בן מירה ושלומית בת מירה ואליה בת מירה ציון אליהו בן סימי שמחה אליה אביתר מוריה עדי שני בני מירב שיעל במעלות התורה והיזאה ולדיווג הגון מוהרה, תמר בת רויתל תח"י לדיווג הגון מוהרה

הוצרכים זרע של קיימא נעמה בת אורה אריאל איתי בן רחמים ואסתר הדס בת דליה רננה שרה בת ברכה מנחם בן שושנה ורעות בת אילת הקב"ה יפקוד אותם במהרה ויהי רצון שהקב"ה ישלח לכל עמך בית ישראל ובכללם אליהו בן שמחה ורחל בת עפיה ושושנה בת עפיה פרנסה בשפע וברוח ובנחת בלי שום טרדה.

